

Joulukuusen viljely

Joka joulukuusi moni meistä haluaa koristeeksi kauniin joulukuusen. Joulukuusia viljelemällä taataan kauniit, kaupaksi käyvät kuuset. Kuusen kasvatusta on pitkäjänteistä työtä, eikä sitä tehdä vain yhtä joulua silmällä pitäen.

Matalana pidettävät voimajohtojen alustat soveltuvat joulukuusiviljelmiksi. Näillä alueilla on kuusille hyvin valoa ja tilaa. Viljelmän koko määrittyy alueen sijainnin, kasvuolosuhteiden ja myyntitavoitteen pohjalta. Hoidettu joulukuusiviljelmä voi tuottaa varttuneeseen talousmetsään verrattavan päätehakkuitulon noin 10–13 vuodessa.

Ihanteellinen kasvupaikka metsäkuusen kasvattamiselle on peltomainen alue tai tuore metsä, jonka ojituksesta on huolehdittu, ja joka on loivasti viettävä rinne. Viljelmällä tulee olla vesitalous eli ojitus kunnossa sekä kulkuväylät mietittyinä. Samoin ennen viljelyn aloitusta on alueelta raivattava vesakko pois ja niitettävä tai torjuttava aluskasvillisuus. Kuusia ei kannata istuttaa selvästi hallanarkoihin paikkoihin, koska kevähalla on heinittymisen ja vesakoitumisen ohella merkittävin uhka nuorelle kuusiviljelmälle.

Viisi vinkkiä käytännön toteutukseen

- 1.** Istuta kuuset alkukeväästä tai elokuussa, jolloin kesän kuivimmat ja paahteisimmat säät eivät pääse vahingoittamaan herkkiä taimia. Huolellinen istuttaminen suoriin linjoihin ja taimien paikkojen merkitseminen sekä niiden alustojen siivoaminen heinästä auttavat tulevien hoitotoimenpiteiden suorittamisessa.
- 2.** Istutusväli on peltomaalla noin 1,5 metriä ja kangaspohjaisella maalla lähempänä 2 metriä. Johtoalueilla tulee varmistaa, että kulkuväylät ja pylväiden ympäristöt ovat ohjeiden mukaan vapaita puustosta.
- 3.** Ensimmäisten vuosien ajan seurataan ja torjutaan myyrätuhoja ja routavaurioita sekä heinää ja vesakkoa. Viljelmää lannoitetaan tarvittaessa maa-analyysien tulosten perusteella. Vinosti kasvat taimet tuetaan, tyviä karsitaan ja latvoja oikaistaan.
- 4.** Joulukuusia leikataan, kun ne ovat saavuttaneet 1,5 metrin korkeuden. Leikkausten tavoitteena on tehdä puista tuuheita ja tasaisia. Näin ollen vain viimeisintä kuusen vuosikasvua leikataan. Hoitoleikkausten aika on keväällä ennen kasvuun lähtöä. Keskikesällä sivuoksia muotoillaan lyhentäen vuosikasvua. Loppukesällä kuusta muotoillaan tarvittaessa. Viimeisenä vuonna, kun kuusi on tarkoitus korjata joulukuuseksi, leikkauksia ei enää tehdä. Tällöin tehdään vain huomaamaton siistiminen viimeistään elokuussa, jotta leikkauksen jäljet ehtivät hävitä.
- 5.** Joulukuuset ovat valmiita korjattaviksi noin 10 vuoden kuluttua istuttamisesta. Kuusi kaadetaan aikaisintaan neljä viikkoa ennen joulua, ja se tulee säilyttää tuulelta suojassa viileässä. Kuljetuksia varten kuusi on hyvä pakata, jotta se ei vahingoituisi ja vuosien työ valuisi hukkaan.

Ota huomioon

Ilmoita joulukuusiviljelmästä Fingridille, jotta viljelmä jää varmasti esimerkiksi pois raivattavista alueista. Ilmoituksen yhteydessä saat myös lisäohjeistusta.

- 1.** Joulukuusien kasvattamisesta tulee tehdä sopimus Fingridin kanssa.
- 2.** Voimajohdon kunnossapidon tarpeisiin tulee varata johtoaukean keskelle kolme metriä leveä kulkuväylä, jolla ei saa kasvattaa kuusia.
- 3.** Pylväsala tulee pitää vapaana kaikesta kasvustosta kunnossapitoa varten.
- 4.** Johtoaukealla kasvatettavien joulukuusien pituus ei saa ylittää kolmea metriä.

Joulupuun lajike

Perinteinen metsäkuusi on viljelyyn lajike. Se on viljelyvarma ja hyvin muotoilua kestävä lajike. Sen taimet ovat edullisia ja melko vähän tuholaisten aiheuttamista vahingoista kärsiviä. Markkinoilla on myös muita kuusen lajikkeita, kuten säännöllisen kasvutavan omaava serbiankuusi ja okakuusen lajikkeet. Palsamipihta on kaunis puu, joka tarvitsee tilaa ja valoa. Douglaskuusi taas kasvaa parhaiten ilmavilla rinnemailla, mutta on melko arka kevätahavalle. Joulupuun virkaa toimittaa toisinaan myös metsämänty.

Lisätietoja ja lähteet

Joulupuiden kasvatus: [joulupuuseura.fi](https://www.joulupuuseura.fi)

Tietoa puulajeista ja kasvatuksesta:

[luke.fi](https://www.luke.fi) (metsäntutkimus), [metsa.fi](https://www.metsa.fi)